

Amand Purieu

Een gezin van vijf

Amand groeide op als vierde kind in een gezin van vijf. De oudste was z'n broer Jos, die vijf jaar ouder was als hem. Zijn zus Marie Antoinette was 15 maand oud toen hij geboren werd.

Waar Jos zijn grote voorbeeld was, die hem motiveerde om met eigen accenten hetzelfde te doen en te kunnen, was Marie Antoinette (mijn oma) diegene die hij plaagde. Aan tafel bvb. spaarde zij het lekkerste voor het laatst, wat ze na smeken en plagerij van Amand kwaad dan toch aan hem liet. Z'n grootste speelkameraad was Marie Madeleine, zijn jongere zus.

Een diepreligieus nest

Amands ouders waren gewone diepgelovige mensen. Zijn mama had als kind een belofte gedaan. Als ze zou genezen na het bezoek aan het bedevaartsoord van de Heilige Harlindis en Relindis, zou ze uit dankbaarheid haar oudste dochter naar één van de twee heiligen vernoemen. Daarnaast zou ze haar oudste zoon stimuleren priester te worden. Ze woonden in een volksbuurt in Gent waar weinig mensen kerkgangers waren. Als opgroeiende jongen was hij net als zijn oudere broer misdienaar. Het betekende dat hij meer dan één keer op zondag naar de kerk moest. Als zijn ouders dan niet meegingen en doorgingen met de leukere zondagse dingen als schaken en bezoek, vond hij dat niet eerlijk..

Gent - Sint Barbara College

Zijn ouders wilden hun kinderen de allerbeste opvoeding geven. De twee jongens gingen naar het Sint Barbara college. Ze volgden er de richting Latijn-Grieks. Op dat moment de hoogst aangeschreven jongensschool van Gent. Bovendien stonden de jezuïeten voor de waarden die ze wilden uitdragen.

Vrijheid, kritisch denken, verantwoordelijkheid, dienstbaarheid en zorg voor elkaar, alsook de aanmoediging om de eigen talenten tot ontwikkeling te brengen.

Ook voor de drie meisjes wilden ze een gedegen opleiding. Dat was zeker toen niet evident. Naast het feit dat dit niet gebruikelijk was, bracht het ook een aanzienlijke kostprijs mee voor een gezin van vijf. Het blijft wonderlijk hoe zijn vader er naast een dagtaak als bibliothecaris van de nijverheidsschool er een avondjob mee combineerde. Daarnaast probeerde hij via het bieden op openbare verkopen van woningen wat extra's in het laadje te krijgen. Dat is weliswaar meer dan eens gelukt, doch niet zonder slag of stoot. Zo moest het gezin meermaals verhuizen als het eerste lage bod toch niet ingetrokken werd en hij aldus eigenaar werd van het betreffende pand. Het betekende ook een derde weekendjob om via renovatiewerken een waardevermeerdering te bewerkstellen bij verkoop.

Naast het luik arbeidsinkomen lag er zeker een even belangrijke rol bij hun moeder, die als huisvrouw zowel naaister als patissier was en nog zoveel meer. Zo was er elke zondag taart en waren er koffiekoeken zonder deze bij de bakker te kopen. Ook het verplichte uniform voor school was van haar hand. Door het merendeel zelf te doen, en de kinderen van jongsaf aan verantwoordelijkheden daarbij te geven, wist ze het beperkte inkomen maximaal te benutten.

Zijn drie zussen zouden allemaal verder studeren en leerkracht worden. Waar Harlinde, de oudste wiskunde studeerde, koos de jongste Marie Madeleine voor lichamelijke opvoeding en Marie Antoinette zou godsdienst geven aan de jongsten in de lagere school.

Vakanties aan zee

Om bij zijn West Vlaamse familie te kunnen zijn, die het grote gezin geen onderdak kon geven, huurde zijn vader tijdens de zomervakanties een huis aan zee.

De villa 'De Wildzang' in St Idensbald, werd gekocht na de tweede wereldoorlog. Het was een huis waar alle houten materialen uit weggehaald waren door de Duitsers. De jongens Jos en Amand hielpen mee om het huis in orde te brengen. Het was in hun jeugdjaren een ontmoetingsplek voor de ganse familie. De grote ronde tafel die centraal in de living stond, was hiervan een stille getuige. Zo kwamen de twee zussen van zijn mama, samen met de verschillende neven en nichten gedurende langere zomervakantie periodes logeren. Het was er toen nog een uitgebreid duinlandschap met hier en daar een villa. Op het strand bouwden ze zandkastelen en gingen op zoek naar 'krukskes'. Terwijl je kokkels heel makkelijk in overvloed kon vinden, waren wenteltrapjes (ook wel torentjes genoemd) veel zeldzamer. Vandaag kan je ze niet meer vinden. In St Idesbald, Koksijde en Nieuwpoort toen waren dat de schelpen waarmee onder kinderen voornamelijk strandbloemen verhandeld werden.

Als zijn vader jaren later plannen had om dit bouw- en opknapscenario in Raversijde te herhalen, met het idee het gebouw eens het klaar was als een kamphuis te verhuren, was het voor de jongens genoeg geweest. Amand was de eerste om steeds goede redenen te vinden om weg te blijven. Zijn engagement voor de jeugdbeweging bood hem hiertoe unieke kansen.

Filosofie studeren & Priester worden

Na een filosofie opleiding gaat hij naar het seminarie om net als z'n oudere broer priester te worden. Op 23 mei 1959 wordt hij priester gewijd. Onder het trotse toezien van zijn ouders, broer en zussen leidt hij een viering in de St Baafskathedraal te Gent.

„Zoolle de Valer Mij gezonden heeft zo zoud ik u“
(Job. 20,21)

Tot dankbare berinnering
aan de dag waarop Christus
mij deelachtig maakte aan
Zijn

Priesterŕchap

en mij de heerlijke zending
gaf, aan de mensen te brengen
Gods leer en Gods liefde.

AMAND DURIEU

Gent 1959

23 mei, St.-Baafskathedraal - 21 juni, Heilig Kerk

het Tweede Vaticaanse Concilie

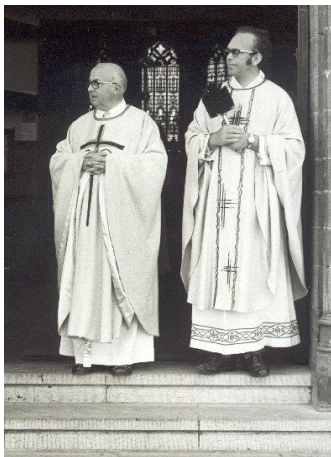
Op 25 januari 1959 maakte paus Johannes XXIII vrij onverwacht bekend dat hij een concilie bijeen wilde roepen dat zich zou beraden over de rol van de Kerk in de samenleving. Hij was immers van mening dat een vernieuwing en een aanpassing noodzakelijk was. De veranderde wereld een veranderde Kerk brengen, werd de kerngedachte van Vaticanum II. Er kwam een houding van openheid uit voort, een heel nieuwe taal, met termen als partnerschap, dialoog, samenwerking en vriendschap, en werd de inspiratiebron voor tal van nieuwe gedachten en praktijken. Een aantal belangrijke besluiten:

- Voortaan werd toegestaan de liturgie ook in de volkstaal uit te spreken.
- Erkenning van gewetens- en godsdienstvrijheid, maw. respect voor andere godsdiensten en andere christelijke stromingen.
- Men sprak zich uit tégen de kernwapenwedloop

Zo werd er voor het concilie gezongen boven op het oksaal, bij het orgel. De priester droeg de mis op in het Latijn met zijn rug naar de mensen toe. Priesters kleeadden zich ook buiten het kerkgebouw met een soutane.

1959-1985 onderpastoor in Zottegem

Hij werd al gauw onderpastoor in Zottegem. Niet zoveel later waren de besluiten van het Vaticaans Concilie een opdracht voor ieder van ons. “Met mijn deken heb ik daar nooit veel over gesproken, maar heb dat gewoon in de praktijk gebracht” Dat er een Gloria of Kyrie in het Latijn werd gezongen moest nog kunnen. De viering helemaal in het Latijn, kon niet meer de bedoeling zijn. Humor was een sterk en verbindend middel. Met de herinnering aan een grappig detail uit die tijd moesten we beiden lachen. Toen hij zich voor het eerst in kostuum, met hemd en das, in plaats van in soutane toonde aan de toenmalige deken van Zottegem, reageerde die met ‘ho ho’ (stop, niet zo snel) waarop het antwoord ‘ha ha’ (kijk, hier ben ik) hem waarlijk aan het lachen bracht.

De kerkhervorming gaf meer vrijheid, die hij dan ook effectief nam. Vaak tegen de zin van de deken... Zo mocht het koor in Zottegem van hem eigentijdse liederen zingen, ze moesten wel een boodschap hebben. Ook konden eigen teksten geschreven worden voor de misvieringen. Officieel moesten al die teksten vooraf goedgekeurd worden. De deken was wat dat betreft erg achterdochtig en liet geen zin onverbeterd toe. Amand stimuleerde deze vernieuwing en moedigde het aan, en liet toe de onverbeterde versie te brengen. Hierdoor werd hij een bondgenoot van al wie de vernieuwing vorm wou geven. Gelukkig stond hij niet alleen en waren er ook iets oudere geestelijken die het voor hem opnamen en een brug wisten te slaan tussen de behoudsgezinde deken en z'n vernieuwingsgezinde parochianen.

Doordat hij aalmoezenier was bij de plaatselijke jeugdbewegingen had hij in tegenstelling met de deken vooral veel contact met jongeren en gezinnen. De zoektocht naar ideeën die hij samen met jongeren en jonge gezinnen ondernam brachten hen naar Taizé (Frankrijk). De protestante broederorde aldaar organiseert bezinningsmomenten waar ze aan deelnamen. Om de gezamenlijke ervaringen ook thuis verder te zetten, kwamen ze geregeld bijeen om biddend te zingen. Daaruit groeide het initiatief om maandelijks een 'jongerenmis' te organiseren dewelke hij graag voorging.

Daartoe werd door kinderen en jongeren telkens een passend decor gebouwd in de kerk, wat het gekozen thema ondersteunde. Voor alle aanwezigen werd steeds ook een klein herinnerings-gadget geknutseld. Wat onder zijn impuls mocht groeien, zou later meerdere hoogtepunten kennen: In 1986 verzorgde JoKoZo een TV-eucharistieviering, in 1996 een optreden op een jongerenontmoeting van de scouts

Daarnaast was het ook een enorme impuls om net als Jezus open te staan voor mensen. Dat waren toen ook niet altijd aanhangers. Openstaan voor de grote groep en zorg dragen voor een/het kleine. Deze leefregel heeft hij als zeer belangrijk ervaren. Van daaruit wou hij steeds proberen priester te zijn voor iedereen, en zonder voorwaarden te stellen... van de scouts, de fanfare, de wielerved, de KWB en KAV. Koren voor jongeren en volwassenen werden via zijn steun en impuls opgericht. Jeugdverenigingen als Chiro en scouts aan degelijke lokalen geholpen

Het gaf hem vele kansen om heel dichtbij mensen te staan... bij het vieren, bij vreugde, bij tegenslag en verdriet.

Chili

Amand vertrouwde mijn mama, die toen een tiener was, een geheimpje toe. Hij wou zo graag net als vrienden die hij kende, missionaris zijn. Deel uitmaken van de toen groeiende basisbeweging binnen de christelijke Kerk was een droom die hem voor enige weken naar Chili bracht. Begonnen vanuit de vernieuwingen in het zog na het Tweede Vaticaans Concilie, sprak het heel wat mensen in Latijns Amerika aan. Oscar Romero sprak zich net als priester Daens hier bij ons, resoluut en onverschrokken uit voor de onderdrukten. Beiden zijn ze net als Jezus zelf, lichtende voorbeelden, als een kompas waarmee hij zijn weg is gegaan. De hemel is niet enkel een verlangen voor later, in een leven na de dood. De hemel kunnen we elke dag creëren voor elkaar, vanuit de keuzes die we maken en wat we daadwerkelijk betekenen en doen.

De ontmoetingen die hij er had met de inheemse bevolking zouden hem nooit meer loslaten. De poncho die op zijn tafel lag, was hiervan een stille getuige. De indiaanse vrouw die hem deze had gegeven, had deze geweven van de wol die ze ervoor zelf tot draad had verwerkt. Met liefde, tederheid en enorm respect liet hij me deze zien.

Het moreel van de gemeente.

(Essays over de ethiek van Paulus - Romeinen 12 en 13)

Huub Oosterhuis & Bert ter Schegget.

Broeders en zusters, ik spoor jullie aan
omdat hij een God van erbarming is,
met jullie lichamen in te staan voor hem:
een levend, heilig offer, dat zal hem goeddoen,
dat is een eredienst aan hem gewaagd.
Je aanpassen aan deze nu nog durende wereld,
dat is niet goed, wordt anders,
laat je hart en je verstand vernieuwen
opdat je al doende leert onderscheiden
wat God van ons wil:
dat wij goed en beminnelijk zijn
en doen waar het op aankomst.

Romeinen 12:1-2

Maria

Maria was bestuurslid van de gepensioneerdenvbond. Op een dag vroeg ze als ze de gordijnen eens kon wassen. Uiteindelijk kwam ze bij Amand inwonen en ondersteunde hem oa. met het huishouden. Ze was een bijzondere vrouw en kon koken als de beste. Als Amand familie, vrienden of parochianen uitnodigde, zorgde zij voor een lekkere maaltijd. Iets waarvan Amand enorm kan genieten. Ze was diegene die in de schaduw zorgde dat vele drempels werden weggewerkt.

Kamphuis Jedidja

Met de erfenis die hij omwille van het vroege heengaan van z'n beide ouders ontving, kocht hij een boerderij in het Luxemburgse Leithum. Samen met leerkracht collega's van de technische school waar hij godsdienst en filosofie gaf, en vele anderen uit Zottegem verbouwden en renoveerden ze deze tot een kamphuis. En ja, de toenmalige ideeën van z'n papa achterna... Dit werd aan groepen verhuurd. De opbrengst ging naar missionarissen die hij kende die werkzaam waren in Afrika en Latijns Amerika.

Als 50jarige eindelijk Pastoor

Benoeming als pastoor in Ename en Welden.

Met een impressionante stoet waaraan zowat elke vereniging deelnam, werd hij van het station van Ename naar het centrum begeleid. Daar werd hem de sleutel van de kerk overhandigd.

De mensen wuifden hem verwachtingsvol toe. Iedereen in Ename was blij dat er eindelijk een nieuwe wind zou waaien. Wat vanuit Zottegem was doorverteld alsook het eigen jeugdverenigingsverleden van de niet meer zo jonge priester voedde een immens vertrouwen.

De vorige pastoor lag immers op ramkoers met heel wat parochianen, waaronder in hoge mate de jongeren.

Voor Amand was het een uitgelezen kans om vanuit zijn grote hart en vernieuwende ideeën een gemeenschap te steunen die al zo lang vragend was.

Daarnaast zou het fysiek zwaar worden... Twee parochies, twee kerken betekende immers het dubbele aan vieringen dan tot dan toe. Het zou ook nog moeilijker gaan worden om de band met familie en vrienden niet te laten verwateren.

De St Laurentiuskerk van Ename

Deze bevindt zich in het dorpscentrum. In 1990 werd naar aanleiding van stabiliteitsproblemen het orgelfront weggenomen. De muurschilderingen die tevoorschijn kwamen, toonden de ware aard van het gebouw.. Het blijken de oudste Byzantijnse fresco's van de Benelux te zijn. Verder onderzoek wees uit dat de kerk een vroegchristelijke dubbelkorige Rijkskerk is daterend uit de bloeifase van Ename omstreeks 1000 na Christus. Verdere opgravingen hebben jaren in beslag genomen en de kerk is teruggebracht naar het interieur uit die vroegste tijd. Amand is heel leergierig en nieuwsgierig en volgde de werken dan ook zeer nauw op. Dit was een heel boeiende periode. Waar het verboden was om op de opgravingswerken te komen, was Amand er een welgekomen gast doordat hij zich graag verdiepte in de geschiedenis en de herkomst van de Kerk

In de natuur, één met de sporen van God

Amand was graag in de natuur. Over de vakantie in Frankrijk samen met mijn ouders, kon hij wonderlijk veel vertellen. Het leek alsof hij het opnieuw aan het beleven was. De afvaart van 'Le petit Rhône' was het hoogtepunt. Je met de kayak laten meevoeren naar de zeemonding. De zon die begin oktober langzaam aan in zee verdwijnt. . Het bijzonder kleuterpalet....en dan in de verte, het opvliegen van vele flamingo's..

Ook de afvaart van de Gardon lag nauw aan zijn hart, net als de zee... van Koksijde én die van Terschelling. Wandelingen door de ongerepte duinen of langs de vloedlijn op het strand.

Viering 25jaar Ename & 50jaar priester

Alle verenigingen van Ename, ook die zonder 'K' in hun naam, dragen hun steentje bij om van het gouden priesterjubileum van parochiepriester Amand Durieu iets wonderlijk unieks te maken.

Jong, oud, kerkgangers en niet-kerkgangers hebben hem in al die jaren leren kennen als 'een hartelijk, warm iemand, die voor iedereen openstaat', vertelt men op de huldeviering. Dat hij ongelooflijk goed kan omgaan met jongeren en door de hele parochie wordt geprezen bewijst hij elke viering opnieuw. In tegenstelling tot wat je op vele andere plaatsen ziet, loopt de kerk hier elke zondag vol. Sinds zijn komst is in Ename enorm veel veranderd. Vanuit zijn inspiratie en door zijn oprechte begeestering ontstonden hier tal van nieuwe initiatieven en bruisde het verenigingsleven als nooit tevoren.

Dat Ename nu een van de meest bloeiende en dynamische parochies van de regio is, is echt zijn grote verdienste. Door zijn groot hart, zijn eenvoud en echtheid en zijn betrokkenheid werd hij de grote vriend van iedereen.
En de foto's vertellen nog veel meer dan ik kan neerschrijven.

Jammer genoeg kreeg Amand een trombose thv. zijn goede oog, waardoor hij quasi blind werd. Doordat hij enkel licht en schaduw kan onderscheiden, werd hij erg afhankelijk van de hulp van anderen. Lang heeft het aangedurfd om daarop te vertrouwen, en op de pastorie van Erwetegem te blijven wonen. Zo kon hij plaatselijk nog enkele vieringen voorgaan.

Maria was intussen gestorven, en ook de mensen die hij goed kende werden een dagje ouder, waardoor hij uiteindelijk besliste naar Huize Roborst te gaan. Hij kende daar ook enkele mensen waardoor hij wist dat hij ook daar voor heel wat bejaarden wat zou kunnen betekenen. Hij leerde er enkele bijzondere mensen kennen, die intussen vredig gestorven zijn.

Voor de Corona besmettingen hielp hij mee om enkele hoogtepunten mee vorm te geven zoals Kerst. Het doet hem deugd om af en toe wat te horen van familie, vrienden of oud-parochianen.

Amand moest terug denken aan die dag dat hij mij - als kleine enkele dagen oude babie - in z'n armen hield, terwijl we onder een deugddoend mei-zonnetje samen genoten van een ijsje. Samen hopen we dat dit niet onze laatste ontmoeting is geweest...

Djurre Diels
(Jaarwerk Biografie, schooljaar 2021-22)
Zwalm, Mei. 2022